

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

॥ ಷೋಡಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಷೋಡಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ರಾವಣೇನ ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ತಿರಸ್ಕರಣಂ ವಿಭೀಷಣೇನಾಪಿ ರಾವಣಂ
ನಿರ್ಭರ್ತ್ಯು ತತ್ಸಾನ್ನಾನ್ನಿರ್ಗಮನಂ

ಸುನಿವಿಷ್ಟಂ ಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಮುಕ್ತವಂತಂ ವಿಭೀಷಣಂ |
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ರಾವಣಃ ಕಾಲಚೋದಿತಃ || 6.16.1 ||

ವಸೇತ್ ಸಹ ಸಪತ್ನೇನ ಕ್ರುದ್ಧೇನಾಶೀವಿಷೇಣ ಚ |
ನ ತು ಮಿತ್ರಪ್ರವಾದೇನ ಸಂವಸೇಚ್ಛತ್ರುಸೇವಿನಾ || 6.16.2 ||

ಜಾನಾಮಿ ಶೀಲಂ ಜ್ಞಾತೀನಾಂ ಸರ್ವಲೋಕೇಷು ರಾಕ್ಷಸ |
ಹೃಷ್ಯಂತಿ ವ್ಯಸನೇಷ್ಟೇತೇ ಜ್ಞಾತೀನಾಂ ಜ್ಞಾತಯಃ ಸದಾ || 6.16.3 ||

ಪ್ರಧಾನಂ ಸಾಧಕಂ ವೈದ್ಯಂ ಧರ್ಮಶೀಲಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸ |
ಜ್ಞಾತಯೋಽಪ್ಯವಮನ್ಯಂತೇ ಶೂರಂ ಪರಿಭವಂತಿ ಚ || 6.16.4 ||

ನಿತ್ಯಮನ್ಯೋನ್ಯಸಂಹೃಷ್ಟಾ ವ್ಯಸನೇಷ್ಟಾತತಾಯಿನಃ |
ಪ್ರಚ್ಛನ್ನಹೃದಯಾ ಘೋರಾ ಜ್ಞಾತಯಸ್ತು ಭಯಾವಹಾಃ || 6.16.5 ||

ಶ್ರೂಯಂತೇ ಹಸ್ತಿಭಿರ್ಗೀತಾಃ ಶ್ಲೋಕಾಃ ಪದ್ಮವನೇ ಪುರಾ |
ಪಾಶಹಸ್ತಾನ್ ನರಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶೃಣುಷ್ಟ ಗದತೋ ಮಮ || 6.16.6 ||

ನಾಗ್ನಿನಾನ್ಯಾನಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ನ ನಃ ಪಾಶಾ ಭಯಾವಹಾಃ |
ಘೋರಾಃ ಸ್ವಾರ್ಥಪ್ರಯುಕ್ತಾಸ್ತು ಜ್ಞಾತಯೋ ನೋ ಭಯಾವಹಾಃ || 6.16.7 ||

ಉಪಾಯಮೇತೇ ವಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಗ್ರಹಣೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |
ಕೃತ್ಸಾದ್ ಭಯಾಜ್ಞಾತಿಭಯಂ ಕುಕಷ್ಟಂ ವಿಹಿತಂ ಚ ನಃ || 6.16.8 ||

ವಿದ್ಯತೇ ಗೋಷು ಸಂಪನ್ನಂ ವಿದ್ಯತೇ ಜ್ಞಾತಿತೋ ಭಯಂ |
ವಿದ್ಯತೇ ಸ್ತ್ರೀಷು ಚಾಪಲ್ಯಂ ವಿದ್ಯತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ತಪಃ || 6.16.9 ||

ತತೋ ನೇಷ್ಟಮಿದಂ ಸೌಮ್ಯ ಯದಹಂ ಲೋಕಸತ್ಕೃತಃ |
ಐಶ್ವರ್ಯಮಭಿಜಾತಶ್ಚ ರಿಪೂಣಾಂ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಚ ಸ್ಥಿತಃ || 6.16.10 ||

ಯಥಾ ಪುಷ್ಕರಪತ್ರೇಷು ಪತಿತಾಸ್ತೋಯಬಿಂದವಃ |
ನ ಶ್ಲೇಷಮಭಿಗಚ್ಛಂತಿ ತಥಾನಾರ್ಯೇಷು ಸೌಹೃದಂ || 6.16.11 ||

ಯಥಾ ಶರದಿ ಮೇಘಾನಾಂ ಸಿಂಚತಾಮಪಿ ಗರ್ಜತಾಂ |
ನ ಭವತ್ಯಂಬುಸಂಕ್ಲೇದಸ್ತಥಾನಾರ್ಯೇಷು ಸೌಹೃದಂ || 6.16.12 ||

ಯಥಾ ಮಧುಕರಸ್ತರ್ಷಾದ್ ರಸಂ ವಿಂದನ್ನ ತಿಷ್ಠತಿ |
ತಥಾ ತ್ವಮಪಿ ತತ್ರೈವ ತಥಾನಾರ್ಯೇಷು ಸೌಹೃದಂ || 6.16.13 ||

ಯಥಾ ಮಧುಕರಸ್ತರ್ಷಾತ್ ಕಾಶಪುಷ್ಪಂ ಪಿಬನ್ನಪಿ |
ರಸಮತ್ರ ನ ವಿಂದೇತ ತಥಾನಾರ್ಯೇಷು ಸೌಹೃದಂ || 6.16.14 ||

ಯಥಾ ಪೂರ್ವಂ ಗಜಃ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಗೃಹ್ಯ ಹಸ್ತೇನ ವೈ ರಜಃ |
ದೂಷಯತ್ಯಾತ್ಮನೋ ದೇಹಂ ತಥಾನಾರ್ಯೇಷು ಸೌಹೃದಂ || 6.16.15 ||

ಯೋಽನ್ಯಸ್ತ್ವೇವಂವಿಧಂ ಬ್ರೂಯಾದ್ ವಾಕ್ಯಮೇತನ್ನಿಶಾಚರ |
ಅಸ್ಮಿನ್ ಮುಹೂರ್ತೇ ನ ಭವೇತ್ ತ್ವಾಂ ತು ಧಿಕ್ ಕುಲಪಾಂಸನ || 6.16.16 ||

ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ನ್ಯಾಯವಾದೀ ವಿಭೀಷಣಃ |
ಉತ್ಪಪಾತ ಗದಾಪಾಣಿಶ್ಚತುರ್ಭಿಃ ಸಹ ರಾಕ್ಷಸೈಃ || 6.16.17 ||

ಅಬ್ರವೀಚ್ಛ ತದಾ ವಾಕ್ಯಂ ಜಾತಕ್ರೋಧೋ ವಿಭೀಷಣಃ |
ಅಂತರಿಕ್ಷಗತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭ್ರಾತಾ ವೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಂ || 6.16.18 ||

ಸ ತ್ವಂ ಭ್ರಾಂತೋಽಸಿ ಮೇ ರಾಜನ್ ಬ್ರೂಹಿ ಮಾಂ ಯದ್ ಯದಿಚ್ಛಸಿ |
 ಜ್ಯೇಷ್ಠೋ ಮಾನ್ಯಃ ಪಿತೃಸಮೋ ನ ಚ ಧರ್ಮಪಥೇ ಸ್ಥಿತಃ |
 ಇದಂ ಹಿ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ನ ಕ್ಷಮಾಮ್ಯಗ್ರಜಸ್ಯ ತೇ || 6.16.19 ||

ಸುನೀತಂ ಹಿತಕಾಮೇನ ವಾಕ್ಯಮುಕ್ತಂ ದಶಾನನ |
 ನ ಗೃಹ್ಣಂತ್ಯಕೃತಾತ್ಮಾನಃ ಕಾಲಸ್ಯ ವಶಮಾಗತಾಃ || 6.16.20 ||

ಸುಲಭಾಃ ಪುರುಷಾ ರಾಜನ್ ಸತತಂ ಪ್ರಿಯವಾದಿನಃ |
 ಅಪ್ರಿಯಸ್ಯ ಚ ಪಥ್ಯಸ್ಯ ವಕ್ತಾ ಶ್ರೋತಾ ಚ ದುರ್ಲಭಃ || 6.16.21 ||

ಬದ್ಧಂ ಕಾಲಸ್ಯ ಪಾಶೇನ ಸರ್ವಭೂತಾಪಹಾರಿಣಃ |
 ನ ನಶ್ಯಂತಮುಪೇಕ್ಷೇ ತ್ವಾಂ ಪ್ರದೀಪ್ತಂ ಶರಣಂ ಯಥಾ || 6.16.22 ||

ದೀಪ್ತಪಾವಕಸಂಕಾಶೈಃ ಶಿತ್ಯೈಃ ಕಾಂಚನಭೂಷಣೈಃ |
 ನ ತ್ವಾಮಿಚ್ಛಾಮ್ಯಹಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ರಾಮೇಣ ನಿಹತಂ ಶರೈಃ || 6.16.23 ||

ಶೂರಾಶ್ಚ ಬಲವಂತಶ್ಚ ಕೃತಾಸ್ತ್ರಾಶ್ಚ ನರಾ ರಣೇ |
 ಕಾಲಾಭಿಪನ್ನಾಃ ಸೀದಂತಿ ಯಥಾ ವಾಲುಕಸೇತವಃ || 6.16.24 ||

ತನ್ಮರ್ಷಯತು ಯಚ್ಛೋಕ್ತಂ ಗುರುತ್ವಾದ್ಧಿತಮಿಚ್ಛತಾ |
 ಆತ್ಮಾನಂ ಸರ್ವಥಾ ರಕ್ಷ ಪುರಿಂ ಚೇಮಾಂ ಸರಾಕ್ಷಸಾಂ |
 ಸ್ವಸ್ತಿ ತೇಽಸ್ತು ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಸುಖೀ ಭವ ಮಯಾ ವಿನಾ || 6.16.25 ||

ನಿವಾರ್ಯಮಾಣಸ್ಯ ಮಯಾ ಹಿತೈಷಿಣಾ
 ನ ರೋಚತೇ ತೇ ವಚನಂ ನಿಶಾಚರ |
 ಪರಾಂತಕಾಲೇ ಹಿ ಗತಾಯುಷೋ ನರಾ
 ಹಿತಂ ನ ಗೃಹ್ಣಂತಿ ಸುಹೃದ್ಭಿರೀರಿತಂ || 6.16.26 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
 ಷೋಡಶಃ ಸರ್ಗಃ ||